

Spelcompositie: Dodo de knuffel (groep 1-2)

Thema: zorgen voor vergeten knuffels en poppen.

Inhoud

Dodo de knuffel is de dag na de verjaardag van Jarrin bij de vuilnisbak gezet. Ze is ingeruild voor een nieuwe en mooiere knuffel. Ze is op stap gegaan en hoorde dat er bij de kleuters allemaal knuffels waren en zodoende kwam dodo bij de kleuters terecht. Dodo is verdrietig, zonder thuis en heeft geen speelkameraadjes. De kinderen bedenken oplossingen voor haar problemen. Maar wat doen ze als de schoonmaker Dodo en de smerig geworden knuffels van de kinderen alsnog wil weggooien? En hoe reageren ze op Mevrouw Stip die beweert dat haar kind ... (een naam die niet in de groep voorkomt), de eigenaar is van Dodo en de knuffel terug wil hebben?

Doelen:	Kinderen herontdekken de waarde van hun vergeten knuffels en leven zich in, in hun situatie.
Vakgebieden:	Drama, taal, wereldoriëntatie.
Aantal lessen:	3 van ongeveer een half uur.
Leerkrachtrollen:	Dodo, Dhr Helderder en Mevrouw Stip.
Middelen:	Een oude knuffel, knuffels van de kinderen en wat attributen om rollen vorm te geven (hoed, bril, sjaal).

Vorbereiding

Lees eerst het hele project aandachtig door, zodat de grote lijn en de bedoeling ermee helder is.

Kies een oude knuffel met een flexibel hoofd (nek), met een neutrale gezichtsuitdrukking en een die eventueel voor altijd, in de klas kan blijven (afhankelijk van de afloop). Laat de kinderen van te voren allemaal een knuffel meenemen, liefst een waar ze nooit meer mee spelen.

Dodo zoekt vriendjes

Korte inhoud

Dodo heeft zich verstopt onder een kast. De leerkracht ontdekt haar en Dodo vertelt dat ze is weggegooid en nu vriendjes zoekt. De knuffels van de kinderen en de kinderen zelf reageren op dit gegeven.

Doel:	De kinderen maken kennis met Dodo en vrolijkken de knuffel op met allerlei activiteiten.
Middelen:	Dodo de knuffel en de knuffels/poppen van de kinderen.

Vorbereiding

Check of de kinderen inderdaad knuffels bij zich hebben. Verstop Dodo ergens onder een kast in de klas.

Lesverloop

Knuffel onder de kast

Dodo vertelt haar verhaal

Kinderen en knuffels praten met Dodo Kinderen en knuffels spelen met Dodo Slotlied.

Leerkracht: Inleiding.

Zet de kinderen in een kring. Vertel dat ze die dag met knuffels, een verhaal gaan spelen en dat ze daar zelf ook dingen bij mogen verzinnen.

Verteller

"Op een dag hoorde de leerkracht van de klas een vreemd geluid".

Speler (in rol van leerkracht): Wat hoor ik nu.

Doe net of u iets hoort. Vraag de kinderen mee te luisteren. Loop langzaam in de richting van de knuffel. Speel dat u zich laat leiden door het geluid (alsof er iemand een beetje huilt). Pak de knuffel. Neem de knuffel voorzichtig en sussend in uw armen, en laat de knuffel aan de kinderen zien.

Leerkracht: wat is er aan de hand.

Stel de kinderen voor om samen aan de knuffel te vragen hoe deze heet, wat er aan de hand is en hoe de knuffel in de klas terecht is gekomen. (Als de kinderen reageren in de trant van: "ja, jij speelt en praat voor die knuffel he ?" geeft u een bevestigend antwoord en gaat u vervolgens weer verder.)

Speler: (je stem is die van Dodo) *Ik ben zo verdrietig.*

Knuffel Dodo is de dag na de verjaardag van Jarrin bij de vuilnisbak gezet. Dodo is ingeruild voor een nieuwe en mooiere knuffel. Verdrietig is zij op stap gegaan en hoorde dat er bij de kleuters een heleboel knuffels waren. Zo kwam Dodo op school terecht. Op school verstopte zij zich, omdat het toch wel een beetje eng was met al die vreemde kinderen, vandaar dat Dodo bij het binnenkomen van de kinderen, onder de kast gekropen was. "En ik ben zo verdrietig, want er is nu helemaal niemand die met me speelt"

Aanwijzing

Neem de knuffel op schoot en vertel de onderstaande gebeurtenis een beetje verdrietig, in de ik-vorm vanuit Dodo met eigen woorden (dus met de knuffel in de hand. Let er op dat u zelf ook naar de knuffel kijkt als de knuffel haar verhaal vertelt, anders kijken de kinderen naar u in plaats van naar de knuffel. Houd de knuffel op ooghoogte).

Leerkracht: Is Dodo is alleen?

Vervolgens vraagt u of de kinderen hun knuffels willen pakken en met Dodo willen praten. Vraag de kinderen hoe ze Dodo kunnen helpen en hoe ze samen met de andere knuffels, Dodo weer wat blijer kunnen maken.

Aanwijzing

Laat de kinderen reageren en allerlei dingen verzinnen. Reageer vanuit Dodo op de kinderen en op de knuffels. Ga vervolgens de activiteiten doen, die afgesproken zijn (vul ze eventueel aan met de onderstaande mogelijkheden:

○	Zingen met de knuffels. De kinderen zitten met de knuffel op schoot.
○	Spelletjes doen. Dodo maakt een beweging en alle knuffels doen de knuffel na. Vervolgens maakt een van de knuffels van de kinderen een beweging en de anderen doen dat na. Als een knuffel iets niet kan zoek dan samen naar een oplossing voor die knuffel.
○	Laten zien dat knuffels van alles kunnen doen. Laat de kinderen voor elkaar demonstreren wat haar knuffel het allerbeste kan

○	Mee naar buiten in de zandbak.
---	--------------------------------

Laat gedurende de activiteiten merken dat Dodo er vrolijker van wordt en vertel als Dodo dat je heel blij bent dat je weer wat nieuwe vriendjes hebt om mee te spelen.

Leerkracht: afronding.

Sluit de les af door bijvoorbeeld het volgende liedje voor de knuffels te zingen.

Hee daar ben jij d'r ook zo eentje ?
 Een dom lelijk oud eendje,
 Welnee kom aan,
 Je wordt een mooie zwaan. (*melodie moet ik je opsturen Isabel*).

(Geef Dodo op een speciaal plaatsje in de klas. Gedurende de dag kunnen de kinderen zelf ook nog allerlei leuke dingen met hun knuffel doen. De andere knuffels blijven aan het eind van de middag bij Dodo in de klas).

Mogelijkheden vanuit andere media

○	Gymnastiek met de knuffels in het speellokaal: Samen over de loopbrug. De knuffel hoog boven je hoofd. De knuffel op de schouders. Rennen met de knuffels. Springen met de knuffels. Liggen met de knuffels. Knuffel op de buik, op de knieën, omhoog. Rollen met de knuffels etc.
○	Een portret van je knuffel maken met krijt of verf. Geef de kinderen een vel papier. Laat hen de knuffel voor zich op tafel zetten en met krijt een portret maken. Hang de portretten van de knuffels in de klas.
○	Organiseer een knuffelfeest, bijvoorbeeld een stoelendans met de knuffels op stoelen.
○	Kies fragmenten van knuffelbeest tekenfilms en bespreek met de kinderen hun lief en leed. Misschien kan ter sprake komen waarom iets zo mooi, eng, gevaarlijk lijkt.

Mag Dodo blijven ?

Korte inhoud.

Meneer Helderder wil de knuffels opruimen, ze zijn vies. De kinderen proberen hem ervan te weerhouden.

Doel:	De kinderen verdedigen, verzorgen de knuffels en geven hen een eigen plekje in de klas.
Middelen:	Dodo, de knuffels, kleren voor Dhr Helderder, een vuilniszak,

Voorbereiding

Vul een zak met wat zand/zaagsel/confetti/talkpoeder e.d. (het moet in ieder geval droog materiaal zijn) Stop de knuffels erin en schudt de zak door elkaar. Zet de vuilniszak in de hoek van de klas en leg de spullen voor de schoonmaker (pet, schort, bezem) onopvallend ergens neer.

Aandachtspunten

Meneer Helderder de schoonmaker moet niet te boos en te beschuldigend zijn. ('Wat een vieze klas met kinderen zijn jullie') Hij moet meer verontrust en bezorgd zijn over wat er na schooltijd gebeurd kan zijn. De suggestie over wie het gedaan heeft, moet naar de poppen en niet naar de kinderen gaan.

Lesverloop

Meneer Helderder grijpt in.

De kinderen zoeken een verklaring en oplossing. Meneer Helderder accepteert de oplossing

Leerkracht: Inleiding.

Vertel dat het verhaal van Dodo de knuffel weer verder gaat en dat U als Meneer Helderder op bezoek komt.

Speler (in de rol van meneer Helderder): De schoonmaker.

(je verkleedt je in de klas: doe een schoonmakers pet op, pak de bezem; en ga voor de kinderen staan. Vertel wie je bent en speel dat je vanmorgen vroeg op school kwam en er een vreselijke troep vond, dat jij verantwoordelijk bent voor een schone school, geen ongedierte in de school wil hebben en dus meteen al die vieze knuffels in de vuilniszak gestopt hebt, dat je de vuilniszak nu komt ophalen. Laat de kinderen reageren en zeg dat je er niets van snapt: Gisteren na schooltijd was er nog niets aan de hand en vanochtend was het zo'n troep. Laat een van de kinderen vertellen wat er gebeurd zou kunnen zijn (het is ook mogelijk om het kind met Dodo te laten vertellen). Zeg dat je eerst de vuilniszakken in de andere klassen gaat ophalen en straks terugkomt voor deze zak met knuffels. Tenzij de kinderen een oplossing weten. (Kleed je om in de klas)

Leerkracht: Hoe lossen we het op?

Vraag aan de kinderen/knuffels, hoe ze dat in de toekomst kunnen voorkomen. Ga in op de ideeën en werk de uitvoerbare mogelijkheden met de kinderen/knuffels uit. Bijvoorbeeld met de knuffels gaan praten, de knuffels netjes opruimen etc.

Speler in de rol van meneer Helderder (Kleed je weer om in de klas): Wat hebben jullie besloten?

Meneer Helderder wil de oplossing horen die de kinderen en of de knuffels bedacht hebben en beslist of hij de oplossing accepteren kan.

Leerkracht: Afronding.

Laat de kinderen doen wat ze besloten hebben en vraag aan de kinderen of zij denken dat het vannacht goed zal gaan.

Mogelijkheden vanuit andere media

○	De nachten daarna kunnen de knuffels telkens weer wat anders uitgespookt hebben. Dit verzinnen de kinderen elke ochtend en laten de knuffels het vertellen.
○	Oefen een aantal liedjes die de kinderen al beheersen en geef een heus optreden als koor voor alle knuffels, met uzelf as dirigent.
○	Met Dodo en een aantal knuffels in de poppen - en bouwhoek spelen. Luister naar je knuffel: wat heeft ze te vertellen.
○	De stoel is het huis van de knuffel, deze klimt naar boven duikelt door het dak

	etc.
○	Enkele knuffels bellen naar huis. De leerkracht speelt de vader of moeder en vraagt naar de avonturen in de klas. Daarna bellen de knuffels in tweetallen naar elkaar. (Speel enkele dagen met de knuffels voor de afsluitende les.)

Waar wil Dodo blijven

Korte inhoud

Mevrouw Stip komt Dodo, de knuffel van haar kind halen. Willen de kinderen afscheid van haar nemen? Hoe komt Mevr. Stip thuis?

Doel: De kinderen overleggen waar Dodo het beste thuis hoort.
Middelen: Dodo, de knuffels en kleding voor Mevr Stip.
(bijv. een hoed, tasje, een sjaal, een bril).

Lesverloop

Mevrouw Stip komt Dodo halen.

De kinderen zoeken naar een oplossing.

Mevrouw Stip gaat akkoord en maakt een afscheidsfoto.

Mevrouw Stip komt thuis.

Leerkracht: Inleiding.

Vertel dat het verhaal weer verder gaat, dat het de laatste les is en dat u gehoord heeft dat er een Mevrouw op bezoek komt.

Speler (in de rol van Mevr. Stip): Bezoek.

(Verkleed u zich in de klas en speel een deftige mevrouw die de moeder van ... is.) U hebt gehoord dat er bij de kinderen op school allemaal knuffels zijn en dat u op zoek bent naar een oude knuffel die Dodo heet. De knuffel ziet er vies uit. Vertel vervolgens dat uw kind Jarrin de knuffel heeft weggegooid en dat ze nu vreselijk spijt en verdriet heeft, omdat ze haar toch wel erg mist. Vraag vervolgens aan de kinderen of ze Dodo toevallig gezien of gevonden hebben.

Leerkracht: Wat gaan we doen.

Vraag de kinderen wat ze tegen de Mevrouw zullen zeggen, verschillende mogelijkheden zijn denkbaar:

- De kinderen doen net of ze Dodo niet gezien hebben om haar zo te 'redden' van die mevrouw die haar mee wil nemen.
- Knuffel Dodo kan gevraagd worden hoe ze erover denkt. Wil ze terug naar die Mevrouw en naar het kind wat zo verdrietig is? Wil ze in de groep blijven? Is ze bang om mee terug te gaan?
- Kan er een compromis gevonden worden?

Speler (in de rol van Mevr. Stip): De beslissing.

(Ook mevrouw heeft verschillende mogelijkheden, ze kan bijvoorbeeld besluiten Dodo in de klas te laten bij haar vrienden omdat Dodo het er zo goed heeft. Misschien snapt haar kind dat wel. Verkleed u zich weer en stap in de rol van Mevrouw Stip)

Laat de kinderen of hun knuffels vertellen tot welke oplossing ze gekomen zijn. Kom tot een aanvaardbaar compromis tussen de kinderen, Dodo en Mevrouw Stip (Dodo kan misschien in de confrontatie met Mevrouw Stip, door een kind bespeeld worden.)

Speler (in rol van Mevr. Stip): Een afscheidsfoto.

Neem een zogenaamd of echte foto van Dodo en haar nieuwe vriendjes om aan 'uw kind' te laten zien of als herinnering voor Dodo die nu weggaat.

Als de kinderen Dodo mee geven aan Mevrouw Stip, bedank ze dan hartelijk voor de goede zorgen, en vraag of Dodo nog eens in de klas op bezoek mag komen. (Doe je rolkleding uit)

Leerkracht: Peilen van reacties.

Vraag of ze tevreden zijn met de oplossing en hoe de kinderen denken dat het met Dodo in de toekomst gaat.

Speler (als Mevr. Stip): Hoe vertel ik het mijn kind.

Zo Dodo in de klas blijft is het mogelijk om een van de kinderen het kind van Mevr Stip te laten spelen en zelf als moeder thuis te komen.

Leerkracht: Afronding.

Vertel al naar gelang de afsluiting, dat de kinderen die dag of later, hun 'vernieuwde' eigen knuffels weer mee naar huis mogen nemen. De knuffels kunnen ook nog een poosje op school of bij elkaar gaan logeren).

Liedjes

De onderstaande liedjes komen uit: Zingen in de kring, van H. Broekhuizen en zijn variaties op

- Er liggen knuffels in de klas te slapen (op de bolletjes)
- Wat eet de knuffel (wat eet de boer).
- Knuffel knuffel wat doe je vandaag (bakker wat doe je).
- Er zat een kleine knuffel te huilen op een steen (zigeunermeisje)

De volgende liedjes komen uit: Kleuterdeuntjes van H. Broekhuizen en zijn variaties op

- Mijn knuffel heeft een huisje. (Opa Bakkebaard).
- Vieze knuffel ga je toch eens wassen (Piet des meerpoets).
- Knuffeltje aai toch eens over mijn snuffelt je (lammetje).
- Dag mijn lieve knuffel waar kom je vandaan (sneeuwman).

Auteurs: Hans Boekel, Ann Meijer en Lidwine Janssens

Eerder uitgegeven door de SLO (Instituut Leerplanontwikkeling Enschede) 1993